

UZASADNIENIE

Powód L. K. wniósł w dniu 11 sierpnia 2011 r. pozew przeciwko J. B., C. L., D. L., S. P. i A. K. (1), żądając zasądzenia od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwoty 45.025,08 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu w wysokości 6.068,95 zł.

W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwani J. B., C. L., D. L. i S. P. sprawowali funkcję członków zarządu w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., natomiast pozwany A. K. (1) był pełnomocnikiem spółki. Wierzytelność powoda wobec spółki wynosząca 30.423,01 zł została stwierdzona prawomocnym nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Rejonowy dla Warszawy P. w W. w dniu 7 października 2010 r., który następnie został zaopatrzony w klauzulę wykonalności. Powód nie skierował sprawy do postępowania egzekucyjnego uwzględniając prośbę pozwanego A. K. (1) o odroczenie terminu zapłaty kwoty wynikającej z powyższego nakazu zapłaty do dnia 15 grudnia 2010 r. Egzekucja została wszczęta w dniu 22 grudnia 2010 r. Następnie powód ustalił, że pozwany C. L. wniósł do spółki aport w postaci trzech nieruchomości. W czasie postępowania egzekucyjnego prowadzonego z powyższych nieruchomości, pozwany A. K. (1) dokonał wpisu hipotek przymusowych na każdej z nich, których wartość przekraczała wartości poszczególnych nieruchomości. W dniu 18 lutego 2011 r. pozwany C. L. na podstawie umowy darowizny przeniósł własność wskazanych nieruchomości na D. L., wobec czego niemożliwe było wpisanie do ksiąg wieczystych tych nieruchomości wzmianki o prowadzonej przez powoda egzekucji. Wszelkie postępowania egzekucyjne prowadzone przeciwko spółce zostały umorzone z uwagi na ich bezskuteczność. Zdaniem powoda, członkowie zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. powinni złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości przed 20 lipca 2010 r. Powód wskazał, iż pozwani J. B., C. L., D. L. i S. P. ponoszą odpowiedzialność na podstawie art. 299 k.s.h. Z kolei podstawą odpowiedzialności pozwanego A. K. (1) jest art. 422 k.c. Pozwany A. K. (1) działając w imieniu spółki (...) zaciągał zobowiązania u powoda oraz zwrócił się o odroczenie terminu zapłaty, który to termin i tak nie został dotrzymany. Według powoda, gdyby nie został on wstrzymany z podjęciem czynności egzekucyjnych do 15 grudnia 2010 r., istniałyby szanse na wpisanie wierzytelności powoda do hipotek nieruchomości spółki. Powód podniósł, iż z winy pozwanego A. K. (1) informacje o nabyciu nieruchomości przez spółkę powód uzyskał dopiero w styczniu 2011 r., podczas gdy informacje te pojawiły się już w 2010 r. Z kolei pozwany A. K. (1) prosząc powoda o odroczenie terminu zapłaty, jednocześnie dokonał wpisów swoich wierzytelności w łącznej kwocie 3.206.370,82 zł wynikającej z nakazów zapłaty wydanych na podstawie dwóch weksli w hipotekach nieruchomości wniesionych do spółki przez C. L.. Dochodzone pozwem roszczenie obejmuje kwotę zasądzoną nakazem zapłaty z dnia 7 października 2010 r. w wysokości 30.423,01 zł, odsetki ustawowe od tej kwoty w wysokości 7.502,97 zł, koszty postępowania w kwocie 2.798 oraz koszty egzekucji w wysokości 4.301,10 zł.

Pozwany C. L. w odpowiedzi na pozew złożonej w dniu 11 czerwca 2012 r. wniósł o oddalenie powództwa w stosunku do niego oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z kwotą 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu podniósł, że był on członkiem zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w okresie od 8 grudnia 2010 r. do 30 stycznia 2011 r., natomiast przyczyny do ogłoszenia upadłości spółki wystąpiły znacznie wcześniej. W czasie pełnienia funkcji członka zarządu, spółka nie posiadała żadnego majątku, a jej stan finansowy nie uległ zmianie. Zdaniem pozwanego, powód nie poniósł szkody. Nawet w wypadku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości w okresie sprawowania funkcji członka zarządu przez pozwanego, powód nie uzyskałby zaspokojenia w większym stopniu, niż w późniejszym okresie. Z kolei nieruchomości wniesione do spółki tytułem wkładu nigdy nie stanowiły jej własności, gdyż przeniesienie ich własności nastąpiło w wykonaniu nieistniejącego zobowiązania. Pozwany przeniósł własność nieruchomości w związku ze zmianą umowy spółki, która jednak okazała się nieważna wobec niezgłoszenia w Krajowym Rejestrze Sądowym w terminie 6 miesięcy od dnia jej podjęcia. Pozwany podniósł również, że złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości uniemożliwił mu brak możliwości zapoznania się z dokumentacją spółki oraz nieznaną sprawozdań finansowych za lata 2008-2010. Brak winy w niezłożeniu

wniosku o ogłoszenie upadłości uzasadnia także krótki okres, przez który pozwany C. L. sprawował funkcję członka zarządu spółki. Nadto majątek spółki nie wystarczał na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego.

W dniu 12 czerwca 2012 r. odpowiedź na pozew złożył A. K. (1), który wskazał, że nie był członkiem zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W., a jedynie jej pełnomocnikiem. Podniósł, iż wszelkie czynności wykonywał on na polecenie zarządu, natomiast negocjując z powodem wydłużenie terminu zapłaty nie wiedział o złym stanie finansowym spółki.

W odpowiedzi na pozew złożonej przez D. L. i S. P. w dniu 16 lipca 2013 r., ww. pozwani, a także pozwany C. L. wnieśli o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powoda na ich rzecz solidarnie kosztów sądowych oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazali, że przeciwko pozwanemu J. B. prowadzone jest postępowanie przygotowawcze w przedmiocie przestępstwa polegającego na przywłaszczeniu dokumentacji (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. i doprowadzeniu w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Podnieśli, iż nie ponoszą winy w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, gdyż nie posiadali dostępu do jej dokumentacji. Nadto podstawy do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości zaistniały w czasie pełnienia funkcji prezesa zarządu przez J. B., podczas gdy pozwani zostali członkami zarządu znacznie później. Pozwana D. L. z winy pozwanego J. B. nie została także wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego jako członek zarządu spółki. Z kolei S. P. był prezesem zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. jedynie przez okres 2 tygodni.

W dniu 10 września 2013 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w W. wydał na posiedzeniu niejawnym wyrok zaoczny w stosunku do pozwanego J. B., w którym zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 45.025,08 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 sierpnia 2011 r. do dnia zapłaty, a także zwrot kosztów procesu w kwocie 6.068,95 zł.

Na rozprawie w dniu 5 maja 2014 r. powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego w wysokości czterokrotności stawki minimalnej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany J. B. sprawował funkcję członka zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. od 29 sierpnia 2007 r. (**dowód:** odpis pełny Krajowego Rejestru Sądowego spółki (...) – k. 210-214, (...) – k. 13-14).

Również od 29 sierpnia 2007 r. pozwany A. K. (1) był pełnomocnikiem spółki uprawnionym do zaciągania zobowiązań finansowych w jej imieniu bez ograniczeń. Jednocześnie A. K. (1) był związany ze spółką umową, na podstawie której zobowiązany był do wprowadzania nowych produktów na rynek, natomiast (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością była zobowiązana do zapłaty wynagrodzenia. Jako zabezpieczenie wierzytelności z powyższej umowy, spółka (...) wystawiła na rzecz A. K. (1) dwa weksle (**dowód:** zeznania pozwanego A. K. (1) – k. 542-544).

W dniu 31 grudnia 2008 r. wartość aktywów netto (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wynosiła 308.588,19 zł. Z kolei w dniu 31 grudnia 2009 r. wartość aktywów netto spółki wynosiła 321.733,61 zł. Wówczas brak było podstaw do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki (...) (**dowód:** pisemna opinia biegłego – k. 456-463).

Jednym z wierzycieli spółki był także powód L. K.. Pismem z dnia 14 maja 2010 r. pozwany A. K. (1) działając jako pełnomocnik spółki (...) zwrócił się do powoda – z uwagi na przejściowe problemy finansowe spółki - z prośbą o przesunięcie do dnia 15 grudnia 2010 r. terminów zapłaty wymagalnych wierzytelności przysługujących powodowi (**dowód:** pismo z dnia 14 maja 2010 r. – k. 159).

W dniu 20 lipca 2010 r. „K., Organa i Wspólnicy” spółka partnerska radców prawnych w P. opracował na zlecenie pozwanego C. L. analizę stanu (...) spółki (...), w której wskazano, że przeciwko spółce nie są prowadzone postępowania egzekucyjne, jednakże przeciwko spółce prowadzonych jest 15 spraw sądowych o zapłatę kwot w łącznej wysokości ponad 320.000 zł. W analizie wskazano, że spółka dochodzi przed Sądem wierzytelności w łącznej kwocie 62.000

zł, natomiast z uwagi na złą sytuację spółki na dzień sporządzenia raportu, spółka rozwiązała umowy o pracę ze wszystkimi pracownikami, a wszystkie należności wynikające ze stosunku pracy zostały zaspokojone z wyjątkiem czterech roszczeń o zapłatę jednomiesięcznego wynagrodzenia. Wskazano także, że spółka rozwiązała lub zawiesiła wszystkie umowy leasingu, a nadto rozwiązała wszystkie umowy zlecenia lub umowy o dzieło i inne związane ze świadczeniem usług przez spółkę. Spółka nie posiadała również stałych zleceń, które byłyby źródłem kosztów, z wyłączeniem umów o dostawę mediów i umowy najmu pomieszczeń. W raporcie zaznaczono, że spółkę wiążą umowy zawarte w 2009 i 2010 r. na wykonanie prac budowlanych o łącznej wartości 4.200.000 zł, a także umowy dystrybucyjne mające zapewnić wsparcie sprzedaży domów budowlanych w technologii (...). Wskazano też, że spółka zawarła wiele umów z dostawcami materiałów i urządzeń, a tytułem zabezpieczenia spłat wystawiła weksle in blanco. Zadłużenie spółki w chwili sporządzania raportu obejmowało także 100.000 zł z tytułu składek ZUS oraz 1.600.000 zł wobec dostawców materiałów i sprzętu. W raporcie zasugerowano pozwanemu, aby zobowiązał współników spółki i jej reprezentanta do złożenia oświadczenia o wysokości zadłużenia spółki oraz następnie aby zobowiązali się oni względem C. L. do pokrycia kosztów spłaty wszelkich długów nieujawnionych w raporcie. Zalecono również odwołanie J. B. z funkcji prezesa zarządu oraz powołanie go wraz z inną osobą jako członków zarządu, a także odwołanie pełnomocnictw ogólnych i udzielenie nowych z ograniczeniem wysokości zobowiązań (**dowód**: analiza stanu prawnego spółki – k. 109-114).

W dniu 21 lipca 2010 r. pozwany J. B. złożył pozwanemu C. L. pisemne oświadczenie, w którym potwierdził zgodność raportu z dnia 20 lipca 2010 r. z rzeczywistością, a także oświadczył, iż spółka nie posiada innych długów ponad wymienione w raporcie; spółka nie jest stroną pozwaną w innych postępowaniach, niż wskazane w załączniku do oświadczenia; nie istnieją inne zdarzenia, które wpływałyby na ocenę finansową spółki; a nadto pełnomocnictwa ogólne udzielone przez spółkę zostały ograniczone do zaciągania zobowiązań do kwoty 5.000 zł (**dowód**: oświadczenie J. B. – k. 115, załączniki do oświadczenia – k. 116-121).

Od lipca 2010 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. nie prowadziła żadnej działalności gospodarczej oraz nie zatrudniała pracowników. Majątek, który spółka wówczas posiadała, nie wystarczał na spłatę zobowiązań, jak również na poniesienie kosztów postępowań egzekucyjnych. W razie złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki w lipcu 2010 r., powód nie uzyskałby zaspokojenia przysługujących mu wierzytelności (**dowód**: pisemna opinia biegłego – k. 456-463).

W lipcu 2010 r. pozwany C. L. został (...) spółki (...). W dniu 3 sierpnia 2010 r. tytułem wkładu zobowiązał się przenieść na spółkę własność trzech nieruchomości, w tym nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości P. oznaczonej księgą wieczystą nr (...), nieruchomości gruntowej położonej w P. przy ul. (...), oznaczonej księgą wieczystą nr (...) oraz nieruchomości gruntowej położonej w P. oznaczonej księgą wieczystą nr (...) (**dowód**: wydruk księgi wieczystej nr (...) – k. 25-30, wydruk księgi wieczystej nr (...) – k. 41-48, wydruk księgi wieczystej nr (...) – k. 73-80).

Zmiana umowy spółki (...) w związku z wniesieniem do spółki wkładu niepieniężnego w postaci wymienionych wyżej nieruchomości nie została zgłoszona do Krajowego Rejestru Sądowego (**dowód**: odpis pełny Krajowego Rejestru Sądowego spółki (...) – k. 210-214).

Uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki z dnia 21 lipca 2010 r. na członka zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. powołano D. F. (obecnie pozwaną D. L.) na trzyletnią kadencję liczoną od dnia podjęcia uchwały. Jednocześnie odwołano J. B. z funkcji prezesa zarządu, powołując go na członka zarządu na trzyletnią kadencję liczoną od dnia podjęcia uchwały. Objęcie funkcji członka zarządu przez D. L. nie zostało zgłoszone do Krajowego Rejestru Sądowego (**dowód**: protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników – k. 105, odpis pełny Krajowego Rejestru Sądowego spółki (...) – k. 210-214).

W dniu 7 października 2010 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Warszawy Pragi-Północ w W. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt VII GNc 4340/10, w którym zasądził od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz powoda L. K. kwotę 30.423,01 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 8.137,40 zł od dnia 11 września 2009 r. do dnia zapłaty, od kwoty 8.238,70 zł od dnia 26 września 2009 r.

do dnia zapłaty, od kwoty 11.870,77 zł od dnia 22 października 2009 r. do dnia zapłaty, od kwoty 1.540,81 zł od dnia 27 stycznia 2009 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 545,33 zł od dnia 27 stycznia 2009 r. do dnia zapłaty, a także kwotę 2.798 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (**dowód:** nakaz zapłaty – k. 18).

Pozwany J. B., a także pozwana D. L. zostali odwołani z zarządu spółki (...) uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki podjętą w dniu 8 grudnia 2010 r. W tym samym dniu do zarządu spółki powołano pozwanego C. L., który objął stanowisko prezesa zarządu. Powyższe zmiany w zarządzie spółki wpisano do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 24 stycznia 2011 r. (**dowód:** protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników – k. 106-108, odpis pełny Krajowego Rejestru Sądowego spółki (...) – k. 210-214, (...) – k. 15-16).

W dniu 27 grudnia 2010 r. Sąd Okręgowy w Warszawie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym na podstawie weksla w sprawie o sygn. XX GNc 805/10, w którym zasądził od spółki (...) na rzecz pozwanego A. K. (1) kwotę będącą przedmiotem wierzytelności z tytułu wynagrodzenia za wprowadzanie nowych produktów na rynek, wynikającą z wystawionego przez spółkę weksla (**dowód:** zeznania pozwanego A. K. (1) – k. 543, wydruk księgi wieczystej nr (...) – k. 37).

Na podstawie nakazu zapłaty wydanego w sprawie XX GNc 805/10, w dniu 13 stycznia 2011 r. nieruchomości położona w miejscowości P., oznaczona księgą wieczystą nr (...) oraz nieruchomości położona w P. przy ul. (...), oznaczona księgą wieczystą nr (...) zostały obciążone na rzecz A. K. (1) hipoteką przymusową kaucyjną, każda na kwotę 664.772,65 zł (**dowód:** wydruk księgi wieczystej nr (...) – k. 31-37, wydruk księgi wieczystej nr (...) – k. 49-57).

Pozwany C. L. został odwołany z zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. w dniu 30 stycznia 2011 r. Jednocześnie do zarządu powołano S. P.. Powyższe zmiany w zarządzie spółki wpisano do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 14 lutego 2011 r. (**dowód:** protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników – k. 146-147, odpis pełny Krajowego Rejestru Sądowego spółki (...) – k. 210-214).

W dniu 7 lutego 2011 r. Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym na podstawie weksla w sprawie o sygn. X GNc 465/10, w którym zasądził od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz pozwanego A. K. (1) pozostałą kwotę będącą przedmiotem wierzytelności z tytułu wynagrodzenia za wprowadzanie nowych produktów na rynek, wynikającą z drugiego weksla wystawionego przez spółkę (**dowód:** zeznania pozwanego A. K. (1) – k. 543, wydruk księgi wieczystej nr (...) – k. 37).

Na podstawie nakazu zapłaty wydanego w sprawie X GNc 465/10, w dniu 14 lutego 2011 r. nieruchomości położona w miejscowości P., oznaczona księgą wieczystą nr (...) została obciążona na rzecz A. K. (1) hipoteką przymusową kaucyjną na kwotę 2.541.598,17 zł (**dowód:** wydruk księgi wieczystej nr (...) – k. 31-37).

Wierzytelności pozwanego A. K. (1) zostały zaspokojone jedynie w części na podstawie ugody zawartej w formie aktu notarialnego z pozwanym C. L. (**dowód:** zeznania pozwanego A. K. (1) – k. 544).

W dniu 18 lutego 2011 r. pozwany S. P. złożył oświadczenie o rezygnacji z funkcji prezesa zarządu spółki (...). W oświadczeniu wskazał, że nie udało mu się uzyskać od pozwanego J. B. dokumentacji spółki (**dowód:** oświadczenie o rezygnacji – k. 383-384, wezwanie – 382).

Żaden z pozwanych w okresie sprawowania przez nich funkcji członków zarządu nie zgłosił wniosku o ogłoszenie upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (**okoliczność bezsporna**).

W dniu 18 lutego 2011 r. pozwany C. L. na podstawie umowy darowizny przeniósł na pozwaną D. L. własność nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości P. oznaczonej księgą wieczystą nr (...), własność nieruchomości gruntowej położonej w P. przy ul. (...) oznaczonej księgą wieczystą nr (...) oraz własność nieruchomości gruntowej położonej w P., oznaczonej księgą wieczystą nr (...). Następnie nieruchomości położona w P. oznaczona księgą wieczystą nr (...) została przeniesiona na podstawie umowy darowizny i sprzedaży na rzecz (...) spółki z ograniczoną

odpowiedzialnością z siedzibą w P. (**dowód:** wydruk księgi wieczystej nr (...) – k. 31-37, wydruk księgi wieczystej nr (...) – k. 49-57, wydruk księgi wieczystej nr (...) – k. 81-95).

Pismem z dnia 11 kwietnia 2011 r. pozwany C. L. wezwał pozwanego J. B. do przekazania mu całej dokumentacji spółki. W dniu 28 kwietnia 2011 r. C. L. złożył w Prokuraturze Rejonowej (...) w W. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa polegającego na przywłaszczeniu całej dokumentacji spółki (...). Postępowanie przygotowawcze prowadzone pod sygn. 4 Ds. 1574/13/IG zostało umorzone w dniu 4 lipca 2013 r. wobec braku znamion czynu zabronionego (**dowód:** wezwanie – k. 376, zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa – k. 377-379, postanowienie o umorzeniu dochodzenia – k. 427-428).

Na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty z dnia 7 października 2010 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 3 grudnia 2010 r., powód skierował do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Legionowie wniosek o wszczęcie egzekucji. Postanowieniem z dnia 29 czerwca 2011 r. komornik sądowy umorzył postępowanie z uwagi na bezskuteczność egzekucji oraz ustalił koszty postępowania na kwotę 270,60 zł, którymi obciążył wierzyciela do wysokości 70 zł oraz dłużnika do wysokości 200,60 zł (**dowody:** pismo komornika – k. 19, wysłuchanie wierzyciela i dłużnika przez zawieszeniem lub umorzeniem postępowania – k. 20, postanowienie o umorzeniu egzekucji – k. 96).

Po uzyskaniu informacji o wniesieniu do spółki wkładu w postaci nieruchomości, powód złożył u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Grodzisku Wielkopolskim wniosek o wszczęcie egzekucji z nieruchomości położonej w miejscowości P., oznaczonej księgą wieczystą nr (...). W piśmie z dnia 19 kwietnia 2011 r. komornik sądowy poinformował powoda, że ww. nieruchomość obciążona jest hipoteką umowną zwykłą i kaucyjną na rzecz (...) Bank (...) spółki akcyjnej na łączną kwotę 334.015,50 CHF, hipoteką przymusową kaucyjną na rzecz A. K. (1) na kwotę 664.772,65 zł oraz hipoteką przymusową kaucyjną również na rzecz A. K. (1) na kwotę 2.541.598,17 zł. Wpis hipoteki przymusowej na rzecz A. K. (1) na kwotę 664.772,65 zł został dokonany w dniu 13 stycznia 2011 r., natomiast na kwotę 2.541.598,17 zł w dniu 27 stycznia 2011 r. Następnie w piśmie z dnia 6 czerwca 2011 r. komornik sądowy poinformował powoda, że powyższa nieruchomość została przeniesiona przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na osobę trzecią. Postanowieniem z dnia 20 lipca 2011 r. komornik sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne z uwagi na jego bezskuteczność. Koszty postępowania ustalono na kwotę 47,05 zł, natomiast koszty zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym na kwotę 1.200 zł (**dowód:** pismo komornika z dnia 19 kwietnia 2011 r. – k. 22, pismo komornika z dnia 6 czerwca 2011 r. – k. 21, postanowienie o umorzeniu egzekucji – k. 23, postanowienie z dnia 15 lutego 2011 r. – k. 24).

Z kolei u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań S. w P. powód złożył wniosek o wszczęcie egzekucji z nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), oznaczonej księgą wieczystą nr (...), jednakże w piśmie z dnia 1 kwietnia 2011 r. komornik sądowy poinformował powoda, że powyższa nieruchomość została darowana D. L. jeszcze przed wszczęciem egzekucji. W dniu 13 stycznia 2011 r. do księgi wieczystej ww. nieruchomości wpisano hipotekę przymusową na rzecz A. K. (1) w wysokości 664.772,65 zł, wskutek czego łączne obciążenie nieruchomości wyniosło 3.482.394,23 zł. Postanowieniem z dnia 22 kwietnia 2011 r. komornik sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne z uwagi na jego bezskuteczność. Koszty postępowania ustalono na kwotę 12,30 zł, natomiast koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym na kwotę 1.200 zł (**dowód:** pismo komornika z dnia 1 kwietnia 2011 r. – k. 38, postanowienie o umorzeniu egzekucji – k. 39, postanowienie komornika sądowego z dnia 22 lutego 2011 r. – k. 40).

Wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego powód złożył także u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań N. - Miasto i W. w P. celem prowadzenia egzekucji z nieruchomości położonej w P., oznaczonej księgą wieczystą nr (...). W piśmie z dnia 22 marca 2011 r. komornik sądowy poinformował powoda, że powyższa nieruchomość stanowi własność D. L.. Z tej samej przyczyny referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Poznań-Stare Miasto w P. odmówił wpisu ostrzeżenia o wszczęciu egzekucji do księgi wieczystej ww. nieruchomości. W dniu 22 marca 2011 r. komornik sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne oraz ustalił koszty postępowania na kwotę 90,25 zł. Koszty zastępstwa prawnego postanowieniem z dnia 16 lutego 2011 r. ustalono na kwotę 600 zł. W dniu 8 kwietnia 2011 r. hipoteki ustanowione na ww. nieruchomości wyniosły łącznie 16.574.772,65 zł (**dowód:** pismo komornika z dnia 22 marca

2011 r. – k. 58, postanowienie z dnia 11 marca 2011 r. – k. 59-60, postanowienie komornika z dnia 16 lutego 2011 r. – k. 71).

Pismami z dnia 9 sierpnia 2011 r. powód wezwał pozwanych J. B., C. L., D. L., S. P., a także A. K. (2) do zapłaty kwoty 37.659,81 zł wraz z ustawowymi odsetkami w terminie do 10 sierpnia 2011 r. (**dowód:** wezwania do zapłaty – k. 154-160).

Postanowieniem z dnia 30 marca 2012 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w W., działając w sprawie o sygn. X Gzd 25/11 orzekł wobec J. B. oraz wobec C. L. zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu – w stosunku do J. B. na okres 6 lat, natomiast w stosunku do C. L. na okres 5 lat (**dowód:** postanowienie z dnia 30 marca 2012 r. – k. 224-225).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o niezaprzeczone twierdzenia stron, dokumenty dołączone do akt sprawy, zeznania pozwanego A. K. (1) oraz w oparciu o pisemną opinię biegłego. Wiarygodność znacznej części przedłożonych w toku postępowania dokumentów nie była kwestionowana przez strony, Sąd zaś nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Sąd uznał za wiarygodny dokument przedłożony przez powoda w postaci pisma z dnia 14 maja 2010 r., w którym pozwany A. K. (1) zwrócił się do powoda jako pełnomocnik (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. o odroczenie terminu zapłaty wymagalnych wierzytelności powoda (k. 153). Pozwany A. K. (1) na rozprawie w dniu 5 maja 2014 r. wskazał, iż podpis pod treścią powyższego dokumentu nie należy do niego. Wymieniony wyżej dokument jest dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 k.p.c. W myśl tego przepisu, dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Z przepisu tego wynika zatem m.in. domniemanie, że oświadczenie (woli lub wiedzy) zawarte w dokumencie prywatnym pochodzi od osoby, która ten dokument podpisała. Jeżeli powyższe domniemanie podważa strona, od której dokument pochodzi, to na niej właśnie spoczywa ciężar przeprowadzenia niezbędnych dowodów. Zgodnie bowiem z art. 253 zd. pierwsze k.p.c., jeżeli strona zaprzecza prawdziwości dokumentu prywatnego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenie osoby, która je podpisała, od niej nie pochodzi, obowiązana jest okoliczności te udowodnić. W ocenie Sądu domniemanie wynikające z art. 245 k.p.c. nie zostało skutecznie podważone przez pozwanego A. K. (1). Pozwany w dniu 14 maja 2010 r. pełnił funkcję pełnomocnika spółki oraz był uprawniony do wszelkich czynności w jej imieniu, a pismo z dnia 14 maja 2010 r. zawiera jego imię i nazwisko obok naniesionego na tym piśmie podpisu. Nadto pozwany przyznał, iż negocjował z wierzycielami spółki wydłużenie terminów zapłaty.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania pozwanego A. K. (1). Zeznania pozwanego były bowiem spójne i logiczne, a nadto znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie. Za niewiarygodne należało je uznać jedynie w zakresie, w jakim zeznał, że podpis na dokumencie z dnia 14 maja 2010 r. nie pochodzi od niego. Pozwany przyznał bowiem, iż negocjował z wierzycielami spółki wydłużenie terminów zapłaty, oraz nie kwestionował, że takie negocjacje prowadzone były również z powodem. Nadto pozwany nie kwestionował prawdziwości podpisu na wcześniejszym etapie postępowania, w szczególności w odpowiedzi na pozew lub w dalszych pismach procesowych, a dopiero na rozprawie w dniu 5 maja 2014 r. Tym samym zeznania pozwanego w powyższym zakresie należało uznać za niewiarygodne.

Z kolei opinię biegłego Sąd uznał za spójną i jasną, a co za tym idzie rzetelną. Zdaniem Sądu brak było podstaw do kwestionowania opinii, albowiem była ona wszechstronna i dokładnie wyjaśniała podstawy ustalenia stanu finansowego spółki. Opinia ta nie była również kwestionowana przez żadną ze stron, aczkolwiek strony wyciągnęły z niej różne wnioski. Powyższe jest jednak wynikiem odmiennej wykładni art. 299 k.s.h., a nie różnej interpretacji treści opinii. Z opinii wynika bowiem, że spółka (...) w lipcu 2010 r. nie prowadziła już żadnej działalności, a nadto posiadała zobowiązania znacznie przewyższające jej majątek, a zatem uzasadnione było złożenie wniosku o ogłoszenie jej upadłości. Jednakże w razie zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki w lipcu 2010 r., powód i tak nie uzyskałby zaspokojenia przysługujących mu wierzytelności. Zdaniem pozwanych C. L., D. L. i S. P., powyższa

okoliczność świadczy o tym, że mimo nieszczęścia postępowania upadłościowego wierzyciel nie poniósł szkody. Z kolei według powoda, skoro pozwani wiedzieli o niewypłacalności spółki, a mimo to podjęli się pełnienia funkcji członków zarządu, przyjęli oni na siebie odpowiedzialność za jej zobowiązania. Rozstrzygnięcie tego zagadnienia wymaga analizy art. 299 k.s.h., a zatem zostanie przedstawione w rozważaniach prawnych.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako bezzasadne nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że przedmiotem ustaleń faktycznych, jak również przedmiotem rozważań prawnych jest roszczenie powoda względem pozwanych C. L., D. L., S. P. i A. K. (1), jako że w stosunku do pozwanego J. B. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w W. wydał w dniu 10 września 2013 r. na posiedzeniu niejawnym wyrok zaoczny uwzględniający powództwo. Roszczenie powoda w stosunku do pozwanego J. B. nie było zatem przedmiotem dalszego postępowania.

Zauważyć także trzeba, że powód w niniejszym postępowaniu swoje roszczenie wywodził z dwóch różnych podstaw. W stosunku do pozwanych C. L., D. L. i S. P. powołał się na art. 229 k.s.h. będący podstawą odpowiedzialności członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością za zobowiązania spółki, natomiast w stosunku do pozwanego A. K. (1) powołał się na jego zawinione działanie, w następstwie którego powód został wprowadzony w błąd co do stanu majątkowego spółki, co z kolei skutkowało bezskutecznością egzekucji i powstaniem szkody po jego stronie. Zasadność powództwa wymaga zatem w dalszej kolejności odrębnych rozważań w przedmiocie roszczenia powoda względem pozwanych C. L., D. L. i S. P. oraz odrębnych względem pozwanego A. K. (1).

Odnosząc się w pierwszej kolejności do roszczenia w stosunku do pozwanych C. L., D. L. i S. P., wskazać trzeba, iż podstawę żądań powoda w tym zakresie stanowił art. 299 § 1 k.s.h. W myśl tego przepisu, członkowie zarządu ponoszą osobistą i solidarną odpowiedzialność za zobowiązania spółki, jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna. Odpowiedzialność członków zarządu na podstawie art. 299 k.s.h. obejmuje obok należności głównej, zasądzone w tytule wykonawczym wydanym przeciwko spółce koszty procesu, koszty postępowania egzekucyjnego umorzonego z powodu bezskuteczności egzekucji i odsetki ustawowe od należności głównej (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2006 r., III CZP 118/06, OSNC 2007/9/136).

Przesłankami odpowiedzialności przewidzianej w art. 299 § 1 k.s.h. są istnienie określonego zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w czasie, w którym dana osoba była członkiem zarządu spółki (a więc niepowstałego później), oraz bezskuteczność egzekucji tego zobowiązania przeciwko spółce, czy to w czasie pozostawania przez tę osobę członkiem zarządu, czy to już po jej odwołaniu z zarządu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2011 r., II CSK 571/10, LEX nr 847124).

W zakresie wykazania powyższych okoliczności obowiązują ogólne reguły rozkładu ciężaru dowodu. Stosownie do art. 6 k.c. ciężar ich udowodnienia spoczywa na powodzie, gdyż to on wywodzi z nich skutki prawne w postaci odpowiedzialności członków zarządu za zobowiązania spółki.

Powód wykazał istnienie wierzytelności w stosunku do (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. oraz bezskuteczność egzekucji tej wierzytelności. Okoliczności te wynikają z przedłożonych przez powoda dokumentów w postaci nakazu zapłaty z dnia 7 października 2010 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 3 grudnia 2010 r., a także z dokumentów w postaci postanowień o umorzeniu postępowania egzekucyjnego wydanych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Legionowie w dniu 29 czerwca 2011 r., przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Grodzisku Wielkopolskim w dniu 20 lipca 2011 r., przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań S. w P. w dniu 22 kwietnia 2011 r. oraz przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań N. - Miasto i W. w P. w dniu 22 marca 2011 r.

Odpowiedzialność członków zarządu jest odpowiedzialnością ustawową i wynika bezpośrednio z art. 299 k.s.h., ale jest to odpowiedzialność subsydiarna, gdyż uzupełnia ona odpowiedzialność spółki w ten sposób, że gdy egzekucja

przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, dopiero wówczas można sięgnąć do majątku członków zarządu. Posiłkowy charakter odpowiedzialności oznacza też, że nie można zaspokoić się z majątku członków zarządu, jeżeli nie wykorzystano drogi sięgnięcia do majątku spółki i egzekucja w rzeczywistości nie była bezskuteczna (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 października 2003 r., I CK 160/02, „Monitor Prawniczy” 2003, nr 23, s. (...) i n. oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2005 r., V CK 129/05, „Monitor Prawniczy” 2005, nr 20, s. 972). Ustalenie przewidzianej w art. 299 § 1 k.s.h. przesłanki bezskuteczności egzekucji może nastąpić na podstawie każdego dowodu, z którego wynika, że spółka nie ma majątku pozwalającego na zaspokojenie wierzyciela (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2003 r., V CKN 416/01, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 129). Wystarczającym środkiem dowodowym, za pomocą którego wierzyciel może wykazać bezskuteczność egzekucji z majątku spółki przysługującej mu wierzytelności jest niewątpliwie postanowienie komornika o umorzeniu postępowania (art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c.). Dokument ten stwierdza bowiem, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2011 r., IV CSK 335/10, Biul. SN 2011, nr 4, poz. 10).

Postępowania egzekucyjne, wszczęte przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty z dnia 7 października 2010 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 3 grudnia 2010 r., zostały umorzone wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. Powyższe spełnia przesłankę pojęcia bezskuteczności egzekucji, pod którym należy rozumieć przede wszystkim sytuację, w której prawnie zorganizowane działania organów egzekucyjnych, mające na celu zadośćuczynienie interesom wierzyciela (wierzycieli), które znalazły odzwierciedlenie w tytule wykonawczym, nie doprowadziły do spełnienia świadczenia przez dłużnika.

Przepis art. 299 k.s.h. nie określa odpowiedzialności członków zarządu jako odpowiedzialności za dług spółki czy za niespełnione świadczenia wynikające z zobowiązania spółki, lecz jako odpowiedzialność "za zobowiązania" spółki. Oznacza to, że stosownie do wymienionego przepisu odpowiedzialność ponoszą osoby będące członkami zarządu spółki w czasie istnienia zobowiązania, a ściślej rzecz ujmując - w czasie istnienia podstawy tego zobowiązania. Objęcie odpowiedzialnością danego członka zarządu wszystkich zobowiązań spółki, których podstawa istnieje w czasie sprawowania przez niego funkcji, a więc także zobowiązań jeszcze wtedy niewymagalnych, jest uzasadnione tym, że ogłoszenie upadłości, o które członek zarządu powinien wystąpić w celu przeciwdziałania bezskuteczności egzekucji, spowodowałoby wymagalność także zobowiązań niemających dotychczas takiej cechy (art. 91 Prawa upadłościowego i naprawczego, tak uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2008 r., sygn. III CZP 143/07, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2010 r., sygn. V CSK 248/09).

Zgodnie z art. 201 § 4 k.s.h. członek zarządu jest powoływany i odwoływany uchwałą wspólników, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. Członkowie zarządu spółki mogą ponosić odpowiedzialność na podstawie art. 299 k.s.h. od chwili ich powołania do zarządu. W okolicznościach niniejszej sprawy, pozwana D. L. pełniła funkcję członka zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. od 21 lipca 2010 r. do 8 grudnia 2010 r., C. L. w okresie od 8 grudnia 2010 r. do 30 stycznia 2011 r., natomiast pozwany S. P. w okresie od 30 stycznia 2011 r. do 18 lutego 2011 r. Wierzytelność powoda stwierdzona nakazem zapłaty z dnia 7 października 2010 r. istniała zatem w czasie, w którym członkami zarządu byli wymienieni wyżej pozwani. Nie ma natomiast znaczenia, że powołanie D. L. w skład zarządu spółki nie zostało ujawnione w rejestrze. Ze względu na deklaratoryjny charakter wpisu członka zarządu do rejestru o ponoszeniu odpowiedzialności nie decyduje to, czy dana osoba figuruje czy figurowała jako członek zarządu w rejestrze przedsiębiorców. Dla uzyskania statusu członka zarządu w kontekście art. 299 k.s.h. istotny jest jedynie akt powołania w skład organu, a nie odzwierciedlenie tego w rejestrze (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 września 1999 r., II CKN 608/98, Wokanda 2004, nr 6, poz. 7, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 stycznia 2011 r., VI ACa 497/10, LEX nr 784445).

Powód wykazał zatem wszystkie przesłanki odpowiedzialności pozwanych D. L., C. L. i S. P. określone w art. 299 § 1 k.s.h.

Pozwani zarzucili jednak, iż nie ponoszą winy za niezłożenie wniosku o ogłoszenie upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., ponieważ w czasie, gdy pełnili funkcję członków zarządu, nie mieli możliwości

zapoznania się z dokumentacją spółki oraz ze sprawozdaniami finansowymi za lata 2008-2010. Brak winy w niezłożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości uzasadnili także krótkimi okresami, przez który sprawowali funkcję członków zarządu spółki. Pozwani zarzucili również, iż pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości w czasie, gdy pełnili oni funkcję członków zarządu spółki, powód nie poniósł szkody. Zdaniem pozwanych nawet w wypadku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości w okresie, gdy wchodzili oni w skład zarządu spółki, powód nie uzyskałby zaspokojenia w większym stopniu, niż w późniejszym okresie. Pozwani powołali się zatem na dwie spośród trzech przesłanek zwalniających członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z odpowiedzialności za zobowiązania spółki, tj. na brak winy w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości spółki oraz na brak szkody po stronie wierzyciela mimo, że nie doszło do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki.

Zgodnie z art. 299 § 2 k.s.h., członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności, jeżeli wykaze, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody.

Ciężar dowodu wskazanych wyżej wymienionych okoliczności spoczywa na stronie pozwanej (art. 6 k.c.). Przepis art. 299 § 2 k.s.h. jest wyjątkiem od zasady odpowiedzialności członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przewidzianej w art. 299 § 1 k.s.h. i do nich należy wykazanie okoliczności zwalniającej ich z odpowiedzialności względem wierzycieli spółki (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., III CSK 321/12, LEX nr 1353211).

W ocenie Sądu pozwani nie udowodnili braku winy w niezgłoszeniu we właściwym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości. Przepis art. 299 § 2 k.s.h. przewiduje domniemanie winy członka zarządu w niezgłoszeniu wniosku o upadłość we właściwym czasie; członkom zarządu powinien być bowiem znany na bieżąco stan finansowy spółki i możliwość zaspokojenia długów (tak słusznie SN w wyroku z 11 marca 2008 r. (II CSK 545/07, LEX nr 385597). Członek zarządu, chcący uniknąć odpowiedzialności, powinien wykazać swój niezawiniony brak kontaktu z finansami i księgowością spółki.

Na podstawie uregulowań zawartych w art. 21 ust. 1 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1112, j.t. ze zm.), członkowie zarządu mają obowiązek, nie później niż w ciągu dwóch tygodni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości, zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości. W niniejszej sprawie przesłanka ogłoszenia upadłości spółki (...) wystąpiła przed lipcem 2010 r., a więc przed powołaniem pozwanych D. L., C. L. i S. P. do zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W..

Pozwani udowodnili co prawda, że w okresie pełnienia przez nich funkcji członków zarządu nie mieli dostępu do pełnej dokumentacji spółki, jednakże po pierwsze nie wykazali, że uniemożliwiało im to zapoznanie się ze stanem finansów spółki, po drugie, że brak dostępu do dokumentacji był przez nich niezawiniony. Pozwani nie powołali żadnych dowodów świadczących o tym, że dostępna im dokumentacja nie była wystarczająca dla oceny sytuacji finansowej spółki. Co więcej, w dniu 20 lipca 2010 r. „K., Organa i Wspólnicy” spółka partnerska radców prawnych w P. opracował na zlecenie pozwanego C. L. analizę stanu (...) spółki (...), w której opisano stan majątkowy spółki. Pozwani pomimo braku pełnej dokumentacji posiadali zatem wiedzę w przedmiocie finansów spółki oraz jej złej sytuacji majątkowej. Wiedzieli, że zobowiązania spółki przewyższają jej majątek, co stanowi przesłankę niewypłacalności określonej w art. 11 ust. 2 prawa upadłościowego i naprawczego. Tym samym brak winy w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości należało uznać za nieudowodniony.

Pozwani wskazali również, że niezajomość finansów spółki była następstwem przywłaszczenia dokumentacji przez pozwanego J. B.. Także ta okoliczność nie została udowodniona. Pismem z dnia 11 kwietnia 2011 r. pozwany C. L. wezwał pozwanego J. B. do przekazania mu całej dokumentacji spółki, a następnie w dniu 28 kwietnia 2011 r. złożył w Prokuraturze Rejonowej (...) w W. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa polegającego na przywłaszczeniu całej dokumentacji spółki (...). Postępowanie przygotowawcze prowadzone pod sygn. 4 Ds. 1574/13/IG zostało jednak umorzone w dniu 4 lipca 2013 r. wobec braku znamion czynu zabronionego. Tym

samym w niniejszym postępowaniu pozwani nie zaoferowali żadnych dowodów, z których wynika, iż dokumentacja spółki znajdowała się w posiadaniu pozwanego J. B.. Dowodem takim nie jest bowiem samo wezwanie do wydania dokumentacji, które – jako dokument prywatny – stanowi dowód tego, że C. L. złożył oświadczenie w nim zawarte (art. 245 k.p.c.). Powyższym dokumentem pozwani udowodnili, że J. B. został wezwany do wydania dokumentów, nie wykazali natomiast, że był on w ich posiadaniu. Tym samym pozwani nie wykazali przyczyny braku dostępu do części dokumentacji spółki, w konsekwencji czego uniemożliwili dokonanie oceny, czy przyczyna ta była przez nich niezawiniona. Zwolnienie się z odpowiedzialności z uwagi na braki winy w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości możliwe jest natomiast jedynie w wypadku, gdy okoliczności uzasadniające brak winy zaistniały pomimo dołożenia należytej staranności przez członka zarządu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2009 r., II CSK 661/08, LEX nr 511995). Niewykazanie przyczyny braku dostępu do części dokumentacji spółki nie pozwala na ustalenie, iż członkowie zarządu czynili odpowiednie starania w celu usunięcia tego stanu, których bezskuteczność mogłaby uzasadniać brak winy.

Pozwani udowodnili natomiast zaistnienie drugiej z powołanych przez nich przesłanek egzoneracyjnych, tj. brak szkody po stronie wierzyciela mimo, że nie doszło do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki. O szkodzie w rozumieniu art. 299 § 2 k.s.h. można mówić jedynie wówczas, gdy zgłoszenie upadłości lub wszczęcie postępowania układowego spowodowałyby zaspokojenie wierzyciela w części większej niż w przypadku zaniechania dokonanego przez członków zarządu. W takim przypadku rozmiarem szkody będzie różnica między tym, co wierzyciel mógł w wyniku wszczęcia wspomnianych postępowań uzyskać, a rzeczywistym stanem zaspokojenia jego roszczeń (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 22 marca 2013 r., V ACa 69/13, LEX nr 1353710 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 2 października 2013 r., I ACa 52/13, LEX nr 1383551). Skuteczne powołanie się przez członka zarządu na wskazaną przesłankę wymaga więc wykazania, że stopień zaspokojenia wierzyciela byłby identyczny także w sytuacji zgłoszenia we właściwym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości. (por. wyrok SN z 10 lutego 2011 r., IV CSK 335/10. LEX nr 784972).

Jak wynika z opinii biegłego sądowego, od lipca 2010 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. nie prowadziła żadnej działalności gospodarczej oraz nie zatrudniała pracowników. Majątek, który spółka wówczas posiadała, nie wystarczał na spłatę zobowiązań, jak również na poniesienie kosztów postępowań egzekucyjnych. W razie złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki w lipcu 2010 r. lub w późniejszym okresie, powód nie uzyskałby zaspokojenia przysługujących mu wierzytelności. Opinia ta jest opinią logiczną, jasną i opartą na wiedzy i doświadczeniu biegłego. W okolicznościach niniejszej sprawy zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki przez pozwanych D. L., C. L. lub S. P. nie spowodowałyby zatem zaspokojenia powoda w większej części, niż w wyniku przeprowadzonych postępowań egzekucyjnych. W czasie, gdy D. L. była członkiem zarządu spółki (...), tj. od 21 lipca 2010 r., spółka już była niewypłacalna, a jej majątek nie wystarczał na spłatę zobowiązań. Powyższa sytuacja utrzymywała się także w okresie pełnienia funkcji członka zarządu przez C. L., tj. od 8 grudnia 2010 r. do 30 stycznia 2011 r., a następnie w okresie pełnienia funkcji członka zarządu przez S. P., czyli od 30 stycznia 2011 r. do 18 lutego 2011 r. Wbrew twierdzeniom powoda, stan finansowy spółki nie uległ poprawie wskutek tego, że w dniu 3 sierpnia 2010 r. pozwany C. L. tytułem wkładu zobowiązał się przenieść na spółkę (...) własność trzech nieruchomości, w tym nieruchomość gruntową położoną w miejscowości P. oznaczoną księgą wieczystą nr (...), nieruchomość gruntową położoną w P. przy ul. (...), oznaczoną księgą wieczystą nr (...) oraz nieruchomość gruntową położoną w P. oznaczoną księgą wieczystą nr (...). Zmiana umowy spółki (...) w związku z wniesieniem do spółki wkładu niepieniężnego w postaci wymienionych wyżej nieruchomości nie została zgłoszona do Krajowego Rejestru Sądowego. Zgodnie natomiast z art. 255 § 1 k.s.h., zmiana umowy spółki wymaga uchwały wspólników i wpisu do rejestru. Z mocy art. 256 § 3 k.s.h., do zarejestrowania zmiany umowy spółki stosuje się odpowiednio m.in. art. 169 k.s.h., w myśl którego jeżeli zawiązanie spółki nie zostało zgłoszone do sądu rejestrowego w terminie sześciu miesięcy od dnia zawarcia umowy spółki albo jeżeli postanowienie sądu odmawiające zarejestrowania stało się prawomocne, umowa spółki ulega rozwiązaniu. W związku z wyraźnym odwołaniem się do art. 169 k.s.h., obowiązuje sześciomiesięczny termin do zgłoszenia zmiany do rejestru. Jeżeli zmiana nie zostanie zgłoszona w ciągu sześciu miesięcy, to nie wywoła ona zamierzonych skutków prawnych. Staje się ona bezskuteczna. Z chwilą spełnienia się hipotezy normy art. 256 § 3 w zw. z art. 169 k.s.h. upadają wszelkie skutki, jakie uchwała mogła wywoływać, traci ona moc obowiązującą.

Z powołanych przepisów wynika zatem, że nigdy nie doszło do podwyższenia kapitału zakładowego w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W., jak również do objęcia udziałów przez C. J.. Tym samym z mocy art. 156 k.c. również umowa przenosząca własność nieruchomości na spółkę była nieważna. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli zawarcie umowy przenoszącej własność następuje w wykonaniu zobowiązania wynikającego z uprzednio zawartej umowy zobowiązującej do przeniesienia własności, z zapisu zwykłego, z bezpodstawnego wzbogacenia lub z innego zdarzenia, ważność umowy przenoszącej własność zależy od istnienia tego zobowiązania. Jeśli chodzi o innego rodzaju zdarzenia, to oprócz przykładowo wymienionych w art. 156 zobowiązań wynikających z zapisu, bezpodstawnego wzbogacenia, dyspozycją tego przepisu, należy też objąć uchwały wspólników o podwyższeniu kapitału zakładowego i jego objęciu w drodze przeniesienia własności nieruchomości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2003 r., II CKN 1235/00, LEX nr 109416). W niniejszej sprawie własność nieruchomości została przeniesiona przez C. L. na (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w wykonaniu zobowiązania wynikającego z uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki. Ponieważ wobec niezarejestrowania tej uchwały w Krajowym Rejestrze Sądowym zobowiązanie pozwanego do przeniesienia własności nieruchomości nigdy nie powstało, z mocy art. 156 k.c. umowę przenoszącą własność tych nieruchomości należało uznać za nieważną. Spółka (...) nigdy zatem nie była właścicielem nieruchomości oznaczonych księgą wieczystą nr (...). Stan finansowy spółki istniejący przed powołaniem pozwanej D. L. w skład zarządu spółki, nie uległ więc poprawie w okresie pełnienia przez nią funkcji członka zarządu, jak również w późniejszym okresie, gdy członkami zarządu byli pozwani C. L., a następnie S. P.. Z powołanych przyczyn nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy także fakt, że w dniu 18 lutego 2011 r. pozwany C. L. na podstawie umowy darowizny przeniósł na pozwaną D. L. własność wymienionych wyżej nieruchomości. Właścicielem nieruchomości stał się na skutek powrotnego przeniesienia ich własności przez Spółkę w dniu 04 lutego 2011 roku.

Tym samym pozwani udowodnili, że powód nie uzyskałby zaspokojenia także w sytuacji zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości w czasie sprawowania przez nich funkcji członków zarządu. W okresie tym spółka nie posiadała majątku potrzebnego dla zaspokojenia wierzycieli. Pozwani wykazali zatem przesłankę egzoneracyjną z art. 299 § 2 k.s.h.

Mając powyższe na względzie, Sąd w pkt I sentencji wyroku oddalił powództwo w stosunku do pozwanych D. L., C. L. i S. P. z uwagi na wykazanie przez nich przesłanki egzoneracyjnej z art. 299 § 2 k.s.h. w postaci braku szkody po stronie powoda.

Odnosząc się z kolei do roszczenia powoda względem pozwanego A. K. (1), powód wskazał, że podstawą jego odpowiedzialności jest art. 422 k.c., ponieważ pozwany był pomocny przy wyrządzeniu szkody stronie powodowej. Zgodnie z powołanym wyżej przepisem, za szkodę odpowiedzialny jest nie tylko ten, kto ją bezpośrednio wyrządził, lecz także ten, kto inną osobę do wyrządzenia szkody nakłonił albo był jej pomocny, jak również ten, kto świadomie skorzystał z wyrządzonej drugiemu szkody.

Pomocnictwo polega na współdziałaniu w popełnieniu czynu niedozwolonego poprzez fizyczne lub psychiczne wspieranie sprawcy szkody. Pomocnik nie uczestniczy jednak w samym dokonaniu czynu powodującego szkodę, lecz jego zachowanie jest niezbędne, by do niego doszło albo też jego zachowanie ułatwia popełnienie przez sprawcę tego czynu.

W ocenie Sądu, z faktów przytoczonych przez powoda wynika jednak, że ewentualną odpowiedzialność pozwanego A. K. (1) należy rozpatrywać w odniesieniu do jego własnych działań, tj. na podstawie art. 415 k.c. Powód wskazał bowiem, że pozwany A. K. (1) działając w imieniu spółki (...) zaciągał zobowiązania u powoda, po czym zwrócił się o odroczenie terminu zapłaty, który to termin i tak nie został dotrzymany. Podniósł, że gdyby nie został on wstrzymany z podjęciem czynności egzekucyjnych do 15 grudnia 2010 r., istniałyby szanse na wpisanie wierzytelności powoda do hipotek nieruchomości spółki. Z powołanych przez powoda twierdzeń nie wynika zatem, że działanie pozwanego miało stanowić pomoc w dokonaniu czynu zabronionego.

W myśl art. 415 k.c., kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. W świetle treści tego przepisu za szkodę odpowiada osoba, której zawinione zachowanie się jest źródłem powstania szkody.

Do przesłanek odpowiedzialności deliktowej należą: zdarzenie, z którym system prawny wiąże odpowiedzialność na określonej zasadzie, oraz szkoda i związek przyczynowy między owym zdarzeniem a szkodą.

Z ogólnych reguł postępowania dowodowego wynika obowiązek przedstawienia dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Obowiązek ten spoczywa na stronach, a ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne – art. 6 k.c. w zw. z art. 3 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. Z przepisów tych, będących odzwierciedleniem zasady kontradyktoryjności procesu cywilnego wynika, iż to strony są gospodarzami procesu i jedynie od ich aktywności zależy jego wynik. Powód powinien udowodnić zatem zaistnienie wszystkich powołanych wyżej przesłanek z art. 415 k.c.

W niniejszej sprawie powód udowodnił jedynie wystąpienie szkody po jego stronie. Szkoda jest to powstała wbrew woli poszkodowanego różnica pomiędzy jego stanem majątkowym, a stanem, jaki zaistniałby, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Co do zasady naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (art. 361 § 2 k.c.). W niniejszej sprawie szkoda po stronie powodowej polegała na tym, że nie osiągnął on korzyści, które przy skutecznej egzekucji z majątku (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. powinien był osiągnąć.

Podstawowe znaczenie dla stosowania art. 415 k.c. ma określenie zdarzenia, za które podmiotowi przypisywana jest odpowiedzialność (czyn sprawcy), oraz jakie okoliczności pozwalają albo uniemożliwiają uznanie go za czyn zawiniony. Czyn sprawcy pociągający za sobą odpowiedzialność cywilną musi być jednak bezprawny, a więc niezgodny z obowiązującymi zasadami porządku prawnego, a przy tym zawiniony. Bezprawnym zachowaniem się będzie więc takie, które stanowi obiektywne złamanie określonych reguł postępowania, czyli będzie sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym.

Powód wykazał, iż pozwany A. K. (1) działając jako pełnomocnik spółki (...), pismem z dnia 14 maja 2010 r. zwrócił się do powoda – z uwagi na przejściowe problemy finansowe spółki - z prośbą o przesunięcie do dnia 15 grudnia 2010 r. terminów zapłaty wymagalnych wierzytelności przysługujących powodowi. Następnie pozwany nie poinformował powoda o wniesieniu do spółki przez C. K. trzech nieruchomości tytułem wkładu niepieniężnego, po czym dokonał wpisów swoich wierzytelności w łącznej kwocie 3.206.370,82 zł w hipotekach wymienionych wyżej nieruchomości.

W ocenie Sądu w zachowaniu pozwanego A. K. (1) nie sposób dopatrzeć się cech bezprawności. Pozwany działał jako pełnomocnik spółki, a zatem czynności dokonane przez niego pociągały za sobą skutki bezpośrednio dla reprezentowanego (art. 95 § 2 k.c.). Pozwany zwracając się do powoda o odroczenie terminu zapłaty nie działał we własnym imieniu, lecz w imieniu spółki i w jej interesie, przy czym wymieniona wyżej czynność mieściła się w granicach umocowania pozwanego. Powód nie wykazał przy tym, aby zamiarem A. K. (1) było uniemożliwienie powodowi przeprowadzenia skutecznej egzekucji z majątku spółki. W szczególności z pisma pozwanego z dnia 14 maja 2010 r. wynika, że prośba o odroczenie terminu zapłaty została wystosowana z uwagi na przejściowe problemy finansowe spółki, a nie w celu wprowadzenia powoda w błąd co do stanu jej majątku i tym samym uniemożliwienia mu przeprowadzenia skutecznej egzekucji.

Powód dobrowolnie zgodził się na wstrzymanie się z podjęciem postępowania egzekucyjnego. Pozwany nie miał przy tym obowiązku informować powoda o sytuacji finansowej spółki, a w interesie powoda było stałe monitorowanie jej stanu majątkowego. Wierzytelności powoda zostały stwierdzone nakazem zapłaty z dnia 7 października 2010 r., a zatem powód mógł niezwłocznie po zaopatrzeniu go w klauzulę wykonalności wystąpić o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Zaniechania powoda w tym zakresie nie były zawinione przez A. K. (1).

Nie stanowiło zawinionego działania pozwanego w rozumieniu art. 415 k.c. także wpisanie hipotek przymusowych na nieruchomościach C. L.. W pierwszej kolejności należy bowiem zauważyć, że wniesienie przez pozwanego C. L. w dniu 3 sierpnia 2010 r. tytułem wkładu do spółki (...) trzech nieruchomości należało uznać za bezskuteczne z przyczyn wyżej wymienionych. Nadto wnioski o wpisanie hipotek przymusowych do ksiąg wieczystych wskazanych nieruchomości zostały zgłoszone przez A. K. (1) w dniu 13 stycznia 2011 r., a następnie 14 lutego 2011 r., podczas gdy

powód dysponował tytułem wykonawczym już od dnia 3 grudnia 2010 r. Co więcej, powód dowiedział się o wniesieniu wkładu niepieniężnego do spółki dopiero w styczniu 2011 r., co wynika z jego twierdzeń, nie udowodnił natomiast, że powyższą informację uzyskałby wcześniej, gdyby pozwany nie zwrócił się do niego w imieniu spółki o odroczenie terminu zapłaty.

Powód nie wykazał także związku przyczynowego pomiędzy poniesioną szkodą a zachowaniem pozwanego A. K. (1). Zgodnie z art. 361 § 1 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Brak zaspokojenia wierzytelności powoda nie był natomiast następstwem odroczenia terminu zapłaty. Niezależnie od działań A. K. (1), powód i tak nie uzyskałby zaspokojenia z majątku spółki. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. nie prowadziła bowiem żadnej działalności gospodarczej oraz nie zatrudniała pracowników, od lipca 2010 r., a więc jeszcze przed wydaniem nakazu zapłaty na rzecz powoda. Majątek, który spółka wówczas posiadała, nie wystarczał na spłatę zobowiązań, jak również na poniesienie kosztów postępowania egzekucyjnych. Również w późniejszym okresie spółka nie nabyła majątku, z którego możliwe byłoby zaspokojenie roszczeń powoda, a wniesienie przez pozwanego C. L. w dniu 3 sierpnia 2010 r. tytułem wkładu do spółki (...) trzech nieruchomości należało uznać za bezskuteczne z przyczyn wyżej wymienionych. Spółka nigdy nie nabyła prawa własności wyżej wymienionych nieruchomości.

Mając powyższe na względzie, Sąd w pkt I sentencji wyroku oddalił powództwo także w stosunku do pozwanego A. K. (1).

O kosztach Sąd orzekł w pkt II i III sentencji wyroku, na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z wynikiem sporu. Powód przegrał sprawę w całości. Na koszty procesu poniesione przez pozwanych D. L., S. P. i C. L., tj. po 2.417 zł, składa się wynagrodzenie pełnomocników ustalone na kwotę 2.400 zł na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013, poz. 461 j.t. ze zm.) wraz z kwotą 17 zł kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W pkt IV sentencji wyroku Sąd nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w W. kwotę 1.660,39 zł, orzekając na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594, j.t. ze zm.) w zw. z art. 98 k.p.c. tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa. Wydatki te obejmują wynagrodzenie biegłego sądowego poniesione tymczasowo ze środków Skarbu Państwa (k. 507).

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć:

- pełnomocnikowi powoda r. pr. T. D.;
- pełnomocnikowi pozwanych D. L., C. L. i S. P. – adw. J. R.;

Pełnomocnikowi pozwanego C. L. – adw. A. K. (3).